

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 E. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00. Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50, pol leta, \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$8.00. Posamezna številka, 3 cente.

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year. U. S. and Canada \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months. Cleveland and Euclid by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months. Single copies 3 cents. European subscription, \$8.00 per year.

JAMES DIBBEVO AND LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 196, Wed., Aug. 19, 1936

Cvetlični vrt

Naš narod ima fin sentiment za lepoto, zlasti pa za lepe vrtove. Ljubezen do cvetlic so prinesli naši ljudje kot dragoceno lastnost iz stare domovine, kjer je skoro sleherno dekle gojilo nekaj nageljnov ali rožmarin, in kjer je sleherna slovenska žena skušala okinčati okolico domače hišice z izbranimi cvetlicami, da je dišalo okoli hiše in so rožice kinčale slovensko domačo posest.

Tudi v Ameriki, kakor hitro so se Slovenci dobro ustanovali v naselbinah, so takoj potem, ko je bil kupljen lasten dom, slovenske matere skrbale, da so dobile mičen vrt, ki spremeni sicer zapuščenico okolico v mali paradiz. Amerikanci dajejo vsako leto nagrade za lepe vrtove, in med nagrađenimi je vselej mnogo naših ljudi, katerih domači vrtovi so pravi kras ne samo slovenske naselbine, pač pa kras vsega mesta.

Ko je predsednik Roosevelt mudil v Clevelandu in je obiskal Veliko jezersko razstavo, si je predvsem ogledal takozvani cvetlični vrt, ki se nahaja na razstavi. Roosevelt se ni mogel dovolj načuditi krasoti cvetličnega vrta. Izjavil je, da če bi videl samo cvetlični vrt na Veliki jezerski razstavi, bi se izplačal njegov prihod v Cleveland.

V resnici bi moral sleherni človek v Clevelandu, v državi Ohio in v sosednjih državah, ki pride v Cleveland, obiskati ta cvetlični vrt. To je mal paradiz prestavljen iz nebeškega svoda na to zemljo.

Cvetlični vrt je dolg nekako 1,000 čevljev. In ravno sedaj se nahaja v polnem cvetju. Betonika, prstanci, vrtnice, hijacinti, ogromne marjetice, spominčice in stotine in stotine cvetic, katerim niti imena ne vemo, vam dehti nasproti, in vse tako mojstersko posajeno in urejeno, da se čudi človek umetniški roki vrtnarjev.

Potem pa drevje in grmičevje. Zadnjič smo se mudili nekako dve uri v tem cvetličnem paradizu, pa nismo mogli niti desetine vsega pogledati. Čudili smo se n. pr. ko smo našli 41 različnih vrst — cipres. Kako bogato skušnjo in izvrsten pouk dobi človek, ko se giblje v tem raju duhtenega cvetja, zelenja, dreves in grmičevja! Kako opojno prijeten je obenem vonj. Med stoterimi gredami cvetic in grmičevja se vijejo krasni vodometi, številne lagune s kristalno čisto vodo, v katerih poganjajo in cvetijo bajne rastline vseh mogočih barvnih kombinacij.

Od lagun naprej pa se nahaja še 150 raznih vrto, poleg tega pa dobite med temi vrtovi tudi značilne cvetlice, ki so zlasti priljubljene raznim narodnostim. Tudi Jugoslovanci, zlasti Slovenci, smo prav lepo zastopani in je ta del cvetličnega vrta Mr. Anton Terbovec sijajno opremil in porazdelil.

Nihče, ki obišče razstavo ob jezeru ne bi smel prezreti cvetličnega vrta, kajti ta del razstave je več vreden kot vse drugo. Vzelo vas bo par ur, toda boste bogato poplačani za svoj obisk. Oči se vam bodo radosti iskrile, prijeten vonj vas bo bajno omamilo, toda pustil vas pri polni zavesti opazovanja naravnih cvetličnih lepote.

Steže po tem malem paradizu so izpeljane s skrajno nežnostjo, kot bi bile pripravljene za sprehod za dva idealna zaljubljenca. In dočim je vrt že dovolj krasen tekom dneva, kako bajno očarljiv mora biti šele v mirnih večerih, ko je razsvetljen z barvanimi žarnicami vseh mogočih barv, ko se voda v vodometih svetli v vseh mogočih barvah, in ko prihaja od nekod, slišati je kot od daleč, daleč, tajinstvena, mehka godba, ki plava po ozračju, da se zamaknete in mislite, da ste v raj.

Mnogo se boste naučili od svojega obiska v tem cvetličnem vrtu. Opozorite tudi svoje prijatelje, zlasti pa sorodnike in znanke, ki prihajajo v Cleveland na obisk, da ne pozabijo si ogledati cvetličnega paradiza na Veliki jezerski razstavi v Clevelandu.

Vodstvo razstave je ukrenilo jako pameten korak, ko je sklenilo, da ostane cvetlični vrt kot stalna oprema bregov Erie jezera. Lepšega spomina Velika jezerska razstava ne bo mogla pustiti za seboj, kot je permanentni cvetlični vrt.

Grozno ravnanje ženskih bataljonov v Španiji

Posebni poročevalec danskega lista "Politiken" piše s španske meje: "Včeraj se mi je posrečilo prodrati v San Sebastian. Mesto je podobno velikanski mrtvašnici.

Najbolj so me pretresli strašni ženski bataljoni rdeče milice, ki so povsod stali v krvavordečih srajcah s puškami v rokah.

Nato opisuje časnikar na skok žensk na neko vilo, ki so iz nje streljali fašisti. Gospodarja so z nepopisnimi surovostmi zvlekli na cesto in ga dobesedno preluknjali z revolverskimi strelci. Nato so pobesnele ženske raztrgale nje-

govo truplo na kose. Ženski bataljoni Rdečeh armade so ustanovili več revolucionarnih tribunali in naglih sodov, ki izvajajo strahotno sodstvo in obsojajo celo svoje lastne, nepriljubljene pristaje. Nešteto ljudi so že usmrtili v ženski tribunali. "Corriere della Sera" opisuje strahotne prizore, ki so se pojavljali pri izropanju cerkve sv. Janeza v Barceloni. Okostnjake redevnic, ki so počivale v cerkveni grobnici, je nečloveška drhal postavljala na cesto in jim z ostudnim našemljenjem dajala cigarete v usta.

Ko so navallili na slavno ro-

marsko cerkev v Belemu pri Barceloni, so odnotnega duhovnika in cerkvenika razrezali na kose in so razstavili poedine kose trupel po raznih delih mesta.

Dogodki v Španiji niso več politični, marveč so le ostudna groteska morije in okrutnosti!

Nepopisne grozovitosti tujskih legij. (Brzojavka poročevalca Mednarodne poročevalne službe J. Hiltona s španske meje).

Južno in južnozahodno San Sebastian so bile včeraj ves dan, med ploho, nevihto in gromom strahovite borbe za mesto. Najhujše je bilo ob prelazu Oyarzen, ki tvori ključ za v San Sebastian. Po besnih napadih upornikov so vladne čete prisilili, da so se utaborile v cerkvi, kjer so se uspešno branile, dokler ni prišla pomoč. Na obeh straneh so se vojskovali čim bolj okrutno. Tujski legionarji in Maročani, ki so bili v vrstah upornikov, in prav tako rdeči miličniki vlade so z ujetniki postopali nepopisno barbarsko. Dobili so ukaz, da ne sme ostati živ noben ujetnik in živim komunistom naj takoj porežejo glave. — Pri San Sebastianu so ujetnike strahovito mučili, preden so jih ustrelili. Tudi na križ so jih pribijali. Grozotne navade Maročanov se uporabljajo v Španiji.

Neki legionar, ki je bil med onimi, ki so zasedli La Lineo, je izjavil: Dobili smo strog ukaz, da ne smemo pustiti nobenega ujetnika pri življenju in moramo obglaviti vse komuniste. — V La Lineo so bili zaprti komunisti v skupinah po 20 mož — obglavljeni.

Pot prave ljubezni ni nikoli gladka

Ko je Shakespeare zapisal, da pot prave ljubezni nikdar ne teče gladko, si gotovo ni mislil, da bo ta prisojica ravno toliko veljala v dvajsetem stoletju kot je v šestnajstem. Mlada novoporočenca, Alfred in Stella Cohan iz Pittsburgha, sta nedavno dokazala, da je zakonska pot v sedanji dobi strojev ravno tako posuta s trnjem in ostrim kamenjem, kot je bila takrat, ko še niso poznali parnega stroja, ne aeroplanov in podmorskih čolnov. In tako "vroča" je bila ljubezen teh dveh zakoncev, da je morala poseči vmes policija, ki ju je zaprla v ječo v razne celice, da se nekoliko ohladita, predno bosta zopet nadela na tilnik težki zakonski jarem.

Bil je krasen spomladanski dan, ko sta se odpeljala Stella Patterson, stara 20 let, in Alfred Cohan, star 21 let, iz Pittsburgha v Wellsburg, Va., da se poročita. Par dni zatem se podasta po mestu, da bi v izlozbah pohištva ogledala, kakšno pohištvo bi si kupila, kadar bosta imela denar. Zatenkrat namreč še nista mogla misliti na pohištvo drugače kot v željah, ker sta oba živela na relifu.

Ustavila sta se pred neko prodajalno pohištva, kjer sta videla postavljene na ogled lepe stole, divane, preproge, peči itd. Začela sta skozi okno izbirati, kaj si bosta kupila, kadar bo kaj denarja pri hiši. Toda izbira ni bila lahka. Sprla sta se radi nekega stola, katerega bi ona raje imela, medtem ko se je on ogreval za drugake. Beseda je dala besedo in postala sta vedno bolj glasna, dokler se nista pričela obkladati z raznimi primiki in to kar zunaj na cesti v veliko zabavo ljudem, ki so se kmalu zbrali okrog nju. Na cesti so se ustavljali avtomobilisti, ki so hoteli slišati te lepe komplimente in kmalu je zastal na ulici ves promet. Pri tej je morala policija, ki je mladi par odpeljala in na ce-

sti vzpostavila red.

Ko sta bila drugi dan pripeljana pred sodnika, sta si mlada zakonca padla okrog vratu in objubila sodniku, da ne bo nikdar več do kaj takega prišlo, ker se imata preveč rada, da bi prišlo med njima do resnega spora. Sodnik ji je verjel in poslal domov brez kazni.

Junij, julij in avgust je potekel mirno, vsaj kar se tiče policije, ki ni bila klicana na pomoč. Kmalu zatem pa so bili sosedje prisiljeni poklicati policijo, ker pri Cohanovih je ropotalo. Policija je par odpeljala in Alfred je razložil vso stvar sodniku. Povedal je, da je našel med stvarmi svoje žene fotografijo njegove bivšega fanta. To da ga je tako razburilo, da je začel ženo obkladati z ne baš izbranimi imeni, kar mu je zvesta ženica vsestransko vračala. — Mrs. Cohan je pa rekla sodniku, da je bila na fotografijo že pozabila, da ne pomeni zanjo nič, ker ljubi edino svojega Alfreda. Oba zakonca sta se pred sodnikom lepo objela in prisegla, da ne bo nikdar več prišlo med njima do takega takega prizora in javnega škandala. Sodnik jima je zopet verjel in ju odpustil brez kazni.

Toda že drugi mesec je bil zopet polom pri Cohanovih. Gospodar jima je odpovedal stanovanje, ker je hotel imeti v hiši mir. Alfred je rekel, da ga ne more niti pet parov konj spraviti iz stanovanja. Mrs. Cohan si je pa odpoved vzela k srcu in začela devati svoje stvari skupaj.

"A, tako!" je takrat zrasel Alfred, "samega me boš pustila, nič več ne maraš zame!" In zopet je bil ogenj v strehi in lonci, ponve, kastrole so začele peti svojo pesem po kuhinji. Gospodar je poklical policijo, ki je končno zakonski par pomirila. Ko so se vračali policaji nazaj na postajo, so bili prepričani, da najmanj en teden ne bodo klicani na lice teh zakonskih težav. Toda komaj so prišli na glavno policijsko postajo, jih je že čakal nujen klic, naj hite na tir Baltimore & Ohio železnice, ker Alfred Cohan leži tam na tračnicah in mirno pričakuje brzovlaka, ki bo vsak čas pridrvel, medtem ko stoji njegova ženica na bližnjem mostu in obupno vije roke ter kliče na pomoč vse svetnike in drugo, kar ji pride na um.

In res, prav takrat je drvel brzovlak na lice mesta. Dva policista sta skočila nasproti vlaku ter z žepnimi svetilkami dala strojevodji znake, naj ustavi. Vlak se je res ustavil, potem so pa Alfreda spravili s tira in ga z njegovo ženico vred odpeljali pred sodnika: Zdaj je bilo pa tudi sodniku dovolj te "tihe zakonske sreče" in je poslal moža v Mayview zapore, ženo pa v okrajno ječo.

Pa nista hotela iti. Alfred je vpil: "Ne ločite me od moje ljube žene! Počilo bi mi srce od žalosti!"

Stella je pa vila roke in vpila: "Brez Alfreda mi ni mogoče živeti! Saj sem vsa nora nanj!"

Toda sodnik je ostal zdaj neizprosilen ter je odredil, da gresta za nekaj časa v zapore, da se bosta malo ohladila in pa da bo imela nekaj časa tudi policija odpočitek.

Moskva se pripravlja na vojno

Skoraj je ni države, ki bi se tako pripravljala na vojno, kakor se Rusija. Od Vzhodnega morja do Tihega oceana so vse plasti državnega in zasebnega življenja tega 180 milijonskega naroda v službi priprave za bodočo vojno. Letošnji proračun izkazuje 14 milijard rubljev za obrambo dr-

žave. To vsoto si je težko predstavljati, dodamo le, da ima takšno vsoto Francija za oskrbo vse države, vseh področij na razpolago.

Prav glede na vojaško brodogradnjo je bila Rusija zelo slaba. Zato je zdaj njena poglavitna skrb, da v tem oziru dohiti druge države. Gradijo velike bojne ladje, a predvsem pa podmornice, zlasti v Vladivostoku, in sicer take, ki so primerne za daljše vožnje.

Kakor poročajo, je Rusija v poslednjem času zlasti utrdila pristanišče Kronstadt. Štiri leta je delalo 11,000 delavcev, da je iz otoka Kotlin napravilo to, kar pomeni otok Malta na jugu. Za leto 1937 je v načrtu zgradba "baltskega brodogradnje," ki bo imelo 8 bojnih ladij in 15 podmornic. — Brodogradnja Črnega morja ima sicer le 33 enot in 172 vodnih letal, a to število se je s podmornicami in vojaškimi letali zdaj povečalo. —

Na daljnem Vzhodu je Vladivostok kot pomorska trdnjava zmerom večjega pomena. Ondi je približno 800 letal, 200 tankov, 60 podmornic in veliko rušilcev. Moško in žensko mladino vežbajo že od 16. leta dalje. Ogromno vsoto bodo porabili za utrdbo otoka Sahalina na severu Japonske. Na daljnem Vzhodu imajo Rusi 10 divizij infanterije, več divizij topničarjev, 900 letal in 700 tankov.

Strahotno poročilo bivšega ruskega generala Rikova, ki je bil preoblečen v mužika nekega časa v vzhodni Sibiriji, kaže, kako je Rusija pripravljena, da tudi z najgroznejšimi sredstvi brani svojo državo. — Rikov je poročal o poskusih s strupenim plinom, ki so jih imeli v koncentracijskem taborišču v Haarovsku. Vpričo komisije višjih častnikov, kemikov in zdravnikov so prav na debelo poskušali vpliv strupenega plina z ujetniki in s tako do 300 oseb naenkrat za-dušili s plinom.

ČEBELE NAPADLE DVA KMETA

Iz Segedina na Madžarskem poročajo, da sta se mimo čebelnjaka vračala s polja dva kmeta. Ker sta prišla približno čebel, so ju razjarjene čebele napadle in strašno zdelale. Eden izmed obeh kmetov je čebelam še ušel v bližnjo hišo, toda bil je tako opikan, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Drugega napadenca pa so čebele tako srdito napadle, da se je zgrudil, preden jim je mogel pobegniti. Zaradi čebeljih pikov je mož kmalu umrl.

IZ PRIMORSKEGA

— Na kresni večer, 23. julija, so sredi noči zagoreli visoki kresovi v okolici Trsta. Okrog kresov se je zbrala mladina in

Če verjamele al' pa ne

(Nadaljevanje)

"Tisto je pa gori v podstrešju. Saj ste rekli, da mora biti tam, da jih ne bo kdo dobil v parklje."

"Prav za prav nisem rekel parklji, ampak naj bo že kakor hoče. Hitro jih prinesi!"

Leti v hišo in kmalu sem slišal, kako je zdrdral doli po stopnicah in tudi slišal njegovo mater, ki je delala pripombe, da ji bo do hiše nad glavo podrli. — Well, v tako kritičnem trenutku se ne gleda na hišo in ne na materne opomine. Kaj pa se razumejo ženske na to stvar? Ali naj se pričakuje od lovca, da si

slovenska narodna pesem se je razlegala daleč naokrog.

— V mesecu juliju leta 1935 na pet let konfinacije obsojeni Srečko Bajt, doma iz Idrije, se je pred kratkim vrnil domov.

— V državnih gozdovih poleg Trbiža so zaposleni Tolminci, Kobaričani in Bovčani, ki so prišli semkaj, da zaslužijo za najnujnejše vsakdanje potrebščine.

— Jerše Lojza, doma iz Rateča pri Kranjski gori, je bila pridržana v tržaških zaporih zaradi hitopletenja tobaka.

— Nekaj naših mladeničev, ki služijo redni vojaški rok pri regimentih, ki imajo svoje sedeže v gornji Italiji, je sporočilo, da so poslani v južne dele Italije.

— Pri zadnjem neurju, ki je divjalo po Goriškem, je strela ubila pri delu 24letnega Vincenca Kožuha, p. d. Uhačevega iz Oseka.

— V Št. Vidu nad Ljubljano sta se na Vidov dan poročila strojni stavec Narodne tiskarne g. August Križan iz Podgore pri Gorici in gđ. Slavica Vuga iz Črniča pri Gorici.

— Na pravni fakulteti ljubljanske univerze je bil diplomirani rojak Sešek Marijan Janez, doma iz Trsta.

— Pri Volarjih gradijo čez Sočo cementni most, ki bo nadomestoval dosedanje brv.

— V Cerknem so obmejni organi aretirali 33 letnega Nikolaja Močnika, doma iz Brd in 21 letnega Ervina Suligoja iz Gorice, ki sta prekorajčila mejo z namenom, da se vrneta na svoje domove. Predana sta bila sodišču.

— Na predvečer sv. Cirila in Metoda je društvo "Soča" na Jesenicah zažgalo na vrhu Mozakljike kres.

— V Idriji so vsi fašisti kolektivno vstopili v milico. Ta gesta se zelo z zadovoljstvom komentira.

— Znana raznarodovalna ustanova "Italia Redenta" je te dni razpisala natečaj za sto novih učiteljskih mest na svojih podeželskih šolah v Julijski Krajini in v Tirolu. Vse kaže, da hoče svoje raznarodovalno delo med našim ljudstvom pospešiti.

St. Clair Rifle and Hunting Club

Zvezde so videle, sonce pa ne, ko so naši fantje odhajali domov iz klubovega piknika. Ni jih bilo mogoče spraviti domov, čeprav smo morali že s svečami svetiti. To je bilo petja in vriskanja, kot da bi šli na štelengo tam v starem kraju. No, saj smo bili lahko veseli, ker vse se je izvršilo prav kot mora biti na pikniku, kjer je dosti zabave in smehe.

Pri tekmi, katere se je udeležilo precej veliko število tekmovalcev, se je pokazalo, da so izvršni strelci vsi, ki so se udeležili. Ne bom vseh imenoval, ampak samo one, ki so dobili nagrado. Prvo nagrado je odnesel Stanley Dolenc z 23 razbitimi golobi. Za drugo nagrado sta bila enaka Leo Kushlan in Paul

Antonin, vsak po 22. Ne vem, ali se je to res posrečilo Kushlanu, ali jih je kdo drugi zanj streljal. No, ker ni hotel iti več v tekmo, je dobil tretjo nagrado. Max Urankar in njegov brat Tone sta se udarila, kdo dobi zadnjo nagrado. Vsak sta imela po 21 točk. In ker je Max mlajši, je premagal Toneta in dobil četrto nagrado, Tone pa peto.

Torej veste, da so ti fantje dobro streljali. Kar nas je bilo drugih, ki smo napravili manj, pa nismo prišli v poštev. Kar se tiče nagrad za ženske in otroke, je imel pa v oskrbi Bucher in ne vem, kdo je dobil nagrade.

V četrtek večer se vrši klubova seja pri Anton Urankarju na 237. cesti, na katero se vabi vse člane. — Tajnik.

bo sezul čevlje in se plazil po vseh štirih doli po stopnicah, kadar sedi v vrtu zajec?

Kmalu sem imel oboje, puško in naboje v rokah. Kar se tiče nabojev, se nismo mogli ravno bahati, ker so bili samo trije, dasi sem se prav dobro spominjal, da sem jih kupil pred nekaj dnevi celo škatljo. Že sem mislil tudi v tem oziru napraviti preiskavo, pa zdaj ni bilo časa, če sem hotel obvarovati našo solato pred veliko nevarnostjo.

"Poslušaj Bobby," sem rekel. "Saj poslušam!"

"Šerap! ko te nisem nič vprašal. Tamle za koruzo je zajec, ali vsaj bil je pred pol ure, preden smo začeli iskati puško in naboje. Ti boš streljal nanj in pazi, da ga zadeneš. Saj ga ni treba meriti v oko, kot si fazana in je bila fazanova krivda, da je ravno tam glavo držal. Meri kamor hočeš, samo da ga zadeneš in bo gotovo padel. 22 naboji so dovolj močni!"

Izročim mu puško in tiste tri naboje, potem pa gre on naprej, jaz pa za njim. Priznam, da je bil Bobby v jako kočljivi poziciji. Sprejadal je čakal zajec, za njim sem šel pa jaz, da nadzorujem bojni pohod. Jaz na njegovem mestu bi se bolj zanimal za generala zadej, kot za sovravnika sprejadal. Ena sama napadna stopinja, pa bi zajec zbežal in v istem hipu bi strelec dobil kako podporo tudi iz zaledja od svojega poveljnika.

Vendar se je še nekam hrabro držal. Dal je naboj v puško, jo napel, potem se pa previdno bližal koruzi. Jaz nisem videl ničesar, ker sem hodil zadej. — Bobby se skloni in gleda skozi koruzo v to in ono smer. Kar naenkrat pa dvigne puško k licu, pomeri in sklep, je rekla puška. Naboj ni užgal. Bobby ga vzame ven, ga obrne in zopet vtakne v puško. Zopet pomeri in zopet sproži. Ravno isti uspeh. Že sem hotel poseči v ta mednarodni zapletljaj in vprašati lovca, če je imel spravljene naboje v pralnem stroju, ko je del neustrašeni in neugnani lovec drugi naboj v puško. Mislim sem si, da ta zajec pač zasluži, da bi ga kdo del čez koleno, če še vedno sedi tam in čaka, ko bi bil v tem času, kar smo se mi pripravljali na njegovo smrt, prišel lahko peš do Pittsburgha in nazaj.

Pa je že moral še vedno tam čakati, kajti takrat puška poči in Bobby zavpije: "Je že mrtol! (Tega se je naučil od mene). Ta ne bo več jedel salate!" Hotel sem mu popraviti, da se reče solata, ne salata, pa ni bilo časa.

V lesi niti vrat ni odprl, ampak je kar skočil čez fenc in predno sem jaz prišel na lice ne sreče, sta se že metala koncem koruze Bobby in zajec. Bobby ga je držal za ušesa, zajec ga je pa lepo praskal z vsemi štirimi. Bobby se je že pripravljaval, da ga izpusti, ko posežem v situacijo jaz in primem zajca za zadnje šape in ga potrese, da ga je minilo veselje do brcanja in otepavanja. Potem sem mu eno pripokpal tje za komat, nakar je podal resignacijo ter naglo skočil v večna lovišča, objokovan od svojih dragih, ki so ga tisti večer zastoj pričakovali domov. Pokazala sva ga lovskima pomagačema v pasjem hlevu, kjer sta pa oba kazala samo dolge jezike, kot bi to ne bilo prav nič junaško delo. Kakopak!

Ko je Bobby še vsakemu posebej ustmeno povedal, da je zajca on ustrelil in je ženske v kuhinji spravil skoro v obup, ko ga je hotel nesti čez preprogo v parlorju, ga je šele nesel doli v metropolitni park, kjer je bil najbrž liscam v domačo zabavo. Saj tri mesece od danes bi bil služil v druge svrhe, to mu garantiram.

Tako je bila naša solata rešena in če je še kje kak tak nepovabljenec, ga bomo sprejeli z odprtimi rokami.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

Prisedel sem k Perzu. Tudi on je bil nepoškodovan, od njegovih ljudi pa je skoraj vsak krvavel iz številnih ran. Toda premagali so se, nobeden ni tožil. "Emir," mi je dejal Perz, "o pravem času si prišel! Rešil si nas!"

"Veseli me, da sem ti koristil!"

"Poročal ti bom, kako je bilo!"

"Dovolj, da te prej vprašam za Kurdi! Ali so pobegnili?"

"Da. Poslal sem za njimi dva svoja človeka, da jih opazujeta. Bilo jih je več kot štirideset. Zelo mnogo jih je padlo, na naši strani je padel samo eden, tvoj prijatelj."

"Kam gre tvoja pot, emir?"

"K pašnikom Haddedinov onstran Tigrisa. Razni razlogi so nas prisilili k ovinku čez kurdijsko gorovje."

"Moja pot pelje na jug. Čul sem, da si že bil v Bagdadu."

"Le malo časa."

"Poznaš pot v Bagdad?"

"Ne. Pa ni je težko najti."

"Poznaš tudi pot iz Bagdada v Kerbelo?"

"Tudi tisto bo lahko najti. Torej hočeš v Kerbelo?"

"Da. Obiskal bom Husainov grob."

Ta vest je bila za mene zelo zanimiva. V Kerbeli še nisem bil, pa rad bi jo bil obiskal. Zelen sem si na tihem, da bi me vzel s seboj.

"Kako pa da si si izbral pot čez gorovje?" sem ga vprašal.

"Izoginil sem se hotel roparskim četam Arabcev, ki ob običajni romarski poti prežijo na plen."

"Pa si mesto tega Kurdom prišel v pest.—Prihajaš iz Ker-manše?"

"Ne. Moja pot je daljša. Že od večeraj taborim tu. Eden mojih ljudi je šel v gozd pa je opazil Kurde. Tudi Kurdi so njega opazili, jezili so njim in našli naš tabor. Napadli so nas. Že smo mislili, da bomo podlegli, ko je prišel pogumni stavec, ki je tamle mrtev leži. Koj je ustrelil dva Kurda in planil v boj. Za njim je prišel njegov sin, junak je kakor njegov oče. Pa vkljub temu bi bili podlegli, da niste prišli vi."

Emir, življenje si mi rešil, tvoja last je, kar imam! Naj gre tvoja pot skupaj z mojo, kakor daleč je mogoče!"

"Tudi jaz si želim, da bi bilo tako. Pa mrliča imamo in ranjeni smo. Našega prijatelja moramo dostojno pokopati in počakati moramo, da nam rane vsaj za silo zacelijo."

"Tudi jaz bom še ostal. Tudi moji ljudje so ranjeni."

Med pogovorom sem se na mah spomnil, da Dojana ni nikjer. Vprašal sem Angleža, pa tudi on ni vedel zanj. Halef ga je videl v boju, pogumno je napadal Kurde, pozneje pa ga je tudi izgubil iz oči.

Perzovi ljudje so prinesli živila. Mož je imel res bogato zalogo, kakor je vse kazalo. Pripravili so nam izbrano večerjo in nato sem vstal, da po stari navadi pogledam krog tabora in poiščem Dojana. Halef me je spremljal.

Najprvo sva šla h konjem. Ubogi vranec je ležal na tleh. Sulica ga je ranila v vrat in krogla ga je oprasnila. Halef ga je obvezal, kolikor se je dalo.

Nekoliko v stran so ležale kamele, pet jih je bilo. Prežvekovale so, pa pretmemno je že bilo, da bi ocenil njihovo vrednost. Poleg kamel so ležali obilni tovor in blizu njih tahterwan, stanovanje ženske, ki sta zbežali ko sem odprl oči.

"Videl si, Halef, da sem padel. Kako je bilo potem?"

"Mislim, da si mrtev. Zbežal sem. Tudi Anglež te je ho-

tel maščevati. Tudi on je zdivjal. Niso se mogli več ustavljati, premagali smo jih. Perz je pogumen junak in njegovim ljudje so junaki kakor on."

"Ste dobili mnogo plena?"

"Orožje in nekaj konj. V mraku jih niti opazil nisi. Ubite Kurde je dal Perz enostavno v reko vreči."

"Ali so bili morebiti tudi ranjeni vmes?"

"Ne vem. Jih ni škoda."

Kurdi so pobegnili. Po boju sem te preiskal, srce ti je še bilo. Obvezati te je hotel, pa Perz ni dovolil. Dal te je odnesti na kraj, kjer si se zbudil, in ženske so te obvezovale in govale."

"Kdo so tiste ženske?"

"Ena je Perzova žena, druga pa njegova sestra. Služabnico imata s seboj, starikavo žensko, tamle pri tahterwanu čepi pa neprestano dateljne žveči."

"In kdo je Perz?"

"Ne vem. Mi niso povedali. Menda je prepovedano, govoriti o njegovem stanu. Mislim, da —"

"Stoj!" sem ga prekinil. "Čakaj —!"

Med pogovorom sva prišla precej daleč ven iz tabora. Tihot je bilo krog naju. Pri zadnjih Halefovih besedah pa se mi je zdelo, kot da sem čul znani Dojanov glas.

Obstal sem in poslušal.

Res! Spet je ježno zalajal. Tako se je vsakokrat oglašil, kadar je imel sovražnika pod seboj. Od kod pa da prihaja glas, ni bilo mogoče točno dognati.

"Dojan!" sem zaklical.

Glasno lajanje mi je odgovorilo. Prihajalo je iz goščave ob pobočju doline.

Pohitela sva v breg. Od časa do časa sem poklical hrta, da bi ga laže našel. Vsakokrat mi je v odgovor zalajal. In potem sva čula njegovo kratko rahlo zvižgajoče cviljenje, s katerim je izražal svoje veselje. Koj nam sva ga našla.

Kurd je ležal na tleh, nad njim pa je stal pogumni hrt z zobmi ob njegovem grlu.

Kurdovega obraza nisem razločno videl, pretmemno je že bilo. Potipal sem ga, bil je še toplel. Živel je še, čeprav se iz strahu pred psom ni genil.

"Dojan, nazaj!"

Hrt je ubogal in velel sem Kurdu, naj vstane. Dvignil se je in globoko zasopel. Gotovo je že dolgo ležal pod psom in si užil dovolj strahu.

"Kdo si?" sem ga vprašal.

"Ubog Kurd sem. Tamle goji je moja koča."

"Iz katerega rodu si?"

"Iz rodu Soran."

Sorani so bili, kakor sem vedel, smrtni sovražniki Bebbehov. Ker sem sličnim odgovorom že nekaterekrat naselil in vselej na svojo škodo, sem tudi topot zasumil, da je neznanec morebiti Bebbeh, da pa se izdaje za Sorana samo zato, ker se nas boji in ker bi se rad rešil.

"Kaj pa počneš tu? In kako si prišel pod hrta, če si Soran?" Sorani vendar stanujejo mnogo nižje!"

"Čujem, da si tujec v deželi," je povzel, "in da ne poznaš naših razmer. Sorani so res živeli svojčas južno od rodu Bulba. Mogočni so bili, Harir je bil njihov glavni stan. Pa Allah jim je odtegnil svojo milost, moč je šla od njih in se naselila v taboru njihovih sovražnikov. Naše zadnje bivališče je bilo Kjoj Sandžak. Pa prišli so Bebbehi in nas napadli. Ugrabili so nam naše črede, odpeljali naše žene in naša dekleta, može in mladeniče, otroke pa so pomorili. Le malo se jih je rešilo in ti so se porazgubili po vsem svetu ali pa se skрили v samotne gore."

(Dalje prihodnjic!)

Kako kuje življenje...

Kazni v najbolj čudovitih oblikah

Ljudje so delali postave, češ, naj se udeležijo tega lepega sporta.

V starih časih so imeli tudi navado, da so prepustili sodbo o krivdi ljudem samim. Zvezali so jim roke in noge, jih vrgli v vodo in potisnili pod vodo z dolgim drogom. Če se je žrtev oprostila vezi in splavala na kopno, je bilo znamenje, da je nedolžna obdolžitve. Toda vselej so gledali na to, da je bila žrtev dovolj trdno zvezana.

V srednjem veku so si ženske lahko same poiskale pravico. Če so koga obdolžile, da jih je razžalil, so obdolženca postavili v jamo, kjer je bil do pasu globoko. V roke so mu dali kij. Zunaj jame pa je stala ženska, ki je tega človeka obdolžila. V roki je imela dolg pas, na koncu katerega je bila privezana železna krogla. To je vihtela in skušala zadeti žaljivca na glavo ali kam drugam. Ko ga je omamila, mu je izpraskala oči in ga zadavila.

V časih, ko človeško življenje ni bilo toliko cenjeno kot danes, uboja niso kaznovali sodnije. Sorodnik ubitega je imel vso pravico, da se je maščeval. Če je bil pa morilec ali njegovo sorodstvo bogato, se je lahko odkupil z denarjem in stvar je bila pozabljena. Taka je bila navada tudi pri starih Grkih. Hribovci v državah Tennessee in Kentu-

roparji v Perziji so bili kaznovani s tem, da so jih potlačili v žrelo topa in jih izstrelili obenem s kroglo. Na ta način so kaznovali tudi Angleži vodje vstaje v Indiji leta 1857.

Indijski knezi so imeli in še imajo, navado, da so imeli posebne dresirane slone, ki so jim služili za krvnike. Zločinca so z zvezanimi rokami na hrbtu prisilili, da je pokleknil pred debelim kamnom, na katerega so mu položili glavo. Potem je pristopil slon ter stopil z nogo nesrečniku na glavo in mu jo strl.

V Afganistanu so kaznovali zločince zopet drugače. Če je bil tat zasačen in je rekel, da je kradel, ker je bil lačen, je bil oproščen in dobil je delo. Če so ga pa zasačili drugič, so ga zaprli v železno kletko, ki so jo potegnili na 40 čevljev visok drog. Tam je zločinec umrl od gladi. Če so zasačili mesarja, ki je prodajal slabo meso, so ga pribili za ušesa na vrata njegove prodajalne.

Največje grozovitosti pa pripovedujejo o ruskem carju Ivanu Groznemu. V jezi je ubil ta mogotec svojega lastnega sina. Če se mu je ljubilo, je ukazal, da so njegovi krvniki utopili vse prebivalstvo te ali one vasi. Včasih je prisilil sinove, da so ubili svoje očete, ali očete, da so umorili svoje sinove. Nekoč ga poslanik neke tuje države ni videl, ko se mu je približal, zato ni snel klobuka pred njim. Car je ukazal, da so poslaniku pribili klobuk z žebelji na glavo. Nekega princa je dal nekoč za prav malenkosten vzrok scveti v ponvi, ki so jo napravili nalašč za to.

Peter Veliki, poznejši ruski car, je bil v tem svojemu predniku precej podoben. Nekoč je zaslužil, da kuje njegova telesna straža zaroto proti njemu. Ukazal je prijeti in pomoriti tisoč vojakov telesne straže, katere so vse prej nečloveško mučili. Pa car pri tem ni bil sebičen. Ko je lastnoročno odsekal 100 vojakom glave, je ponudil sekuro raznim tujezemskim poslanikom,

cky pa še danes pravijo, da nima sodnija nobene pravice soditi morilca, ampak vzamejo zadevo v roke sorodniki umorjenega. Taka krvna osveta se raztegne včasih na cele generacije.

Od kod pride besela linčanje? V 15. stoletju je živel v irskem mestu Galway sodnik James Lynch. V njegovo hišo je prišel nekoč na obisk neki mlad Španec. Tega Španca je neke noči umoril sodnikov sin, ker se je Španec preveč dobrihal njegovi izvoljenki. Sodnik je sodil svojega sina in ga obsodil v smrt na vesalish. Toda nikogar ni bilo, ki bi bil hotel obsojenega obesiti. Potem pa je šel sodnik in sina brez vsake druge pomoči obesil. Ljudje so se nad tem zgražali in rekli, da je bila to "Lyncheva postava" in od tod je prišla potem beseda linčanje, ko ljudje vzamejo pravico v svoje roke in umorijo ljudi, ne da bi čakali sodne pravice.

V starih časih so na Angleškem pijance kaznovali s tem, da je moral hoditi po cesti v sodu, skozi katerega sta bili dve luknji za roke, ki so bile potem zunaj zvezane. Kdorkoli je hotel, ga je lahko obmetaval z gnili jajci ali kak drugo tako stvarjo.

V Indiji je še danes postavljeno, da se podkupuje sodnike. Torej kdor več da, dobi tožbo. Sodniki rabijo denar, ker si morajo svojo službo kupiti.

Kadar obiščete jezersko razstavo, ne pozabite se ustaviti v gostilni "Ljubljana."

IZ DOMOVINE

—Na meji ustreljen. Neda-leč od Lendave, ob jugoslov.-madžarski meji je nameraval 41 letni Štefan Kos preko meje s tihotapskim blagom. Graničar ga je pozval, naj obstoji. Ker pa Kos klica ni upošteval in je začel bežati, je graničar sprožil in ga ustrelil.

—Neurje kakor na sodni dan. Nedavno ponoči so se zbrali nad Stično črni oblaki. Okoli 23. je začelo deževati, nato je pa pritisnil še vihar. Ko je začelo se treskati in grmeti, se je vtila strašna ploha. Okoli 2. zjutraj se je pa v Potoku utrgal oblak in že je potok Stičnica tako silno narasel, da je bil podoben reki.

Ko je proti jutru nevihta ponehala in voda začela padati, je obrežje nudilo zelo žalostno sliko. Voda je naplavila sode, tramovje, utopljene živali, orodje, mostove, poljske prideleke in druge reči. Čevljarju Baltiču je odnesla vsa drva. Grozdniku drva, vozove, tramovje, krompir in drugo. Mnogo je uničenega sadnega drevja, posebno češpelj in tudi hrustu. Oškodovani so pa bolj ali manj vsi posestniki, ki imajo hiše ob vodi. Največ je trpela cesta, ki drži do Izvirka. Polobna je strelskemu jarku, a ponekod je sploh ni več.

Naj omenimo še, da je voda tako nenadno prihrumela, da na reševanje ogroženega blaga ni bilo mogoče misliti. Ko se je pa podelo, se je pa začela gasilska trobenta. Strela je udarila v Felečem vrhu in neko domačijo in jo upepelila.

Enako neurje je zadelo vasi v hribih nad Grosupljem. Najhujše je bilo v Spodnjih, Srednjih in Gornjih Tršinah. Voda je v potokih drla skozi vasi in izpodnašala kozolce in gospodarska poslopja.

—Bohinjska Češnjica. Neizprosna smrt je iztrgala iz naših vrst Janeza Langusa. —

Umrl je po hudi operaciji v ljubljanski bolnici 15. julija. Bil je v najlepših letih. Delal je, kar so mu dopuščale moči. V svoji mladostni delavnosti je izpregledal vse, celo bolezen. Mnogo se je trudil za prosvetni napredek.

—Žirovnica, 22. julija. Danes dopoldne je zadet od kapi mirno v Gospodu zaspal dr. Iv. Svetina, častni kanonik, biserni mašnik in gimnazijski profesor v pokoj.

—V Ljubljani je umrla Ana Eberle, zasebnica. — V splošni bolnici je umrla Rozina Race, roj. Jager.

—V Sodincih pri Veliki nedelji je dne 24. julija v starosti 94 let umrla Terezija Gašparič, stara mati mariborskega stolnega kapelnika Janeza Gašpariča.

—V Ljubljani je umrl Gustav Pitterle, disponent tvrdke Glanzmann & Gassner v Trzinu.

—Dne 25. julija zvečer je nenadoma umrla Tina Koželj uoči. Osana, soproga faktorja Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

—V Luciji vasi pri Sv. Križu pri Ljutomeru je umrla Marija Heric, mati ravnateljice mariborske realne gimnazije dr. Matka Herica in gvardijana mariborskega frančiškanskega samostana p. dr. Gracijana Herica. Pokojnica je bila prava krščanska žena in mati.

—Požar na Blokah. V nedeljo 19. jul. je med službo božjo čudovito vznemiril plat zvona, ki je oznanjal hudo vest, da gori na Volčjem. Skoro vsa cerkev se je namah izpraznila. Saj so hiše in gospodarska poslopja tam kar na kupu! Ogenj je zajel Polžev svinjak, nato se je spravil na hišo, in ker je vleklo jug, je upepeli še hlev in hišo J.

pri "Zadnjih." V naglici so rešili pohištvo, obleko in živino. Le pri Gorenjih, oz. Polževih so zgoreli v svinjaku prašiči. Večje nesrečo sta zabranili dve lipi pred Gorenjo hišo, da ni nastala še večja nesreča. Pa tudi gasilci so storili svojo dolžnost. Pridružili so se reševanju tudi letalci, ki so baš te dni prispeli na vaje! Močno se je opekli Sabidrov fant ki je sam branil slamnato streho skednja, ki je bila blizu pogorišča. Gorenjim je vse pogorelo; že poprej je pri njih vladala silna revščina, zdaj je priklopela do vrha, ker nima niti krova! "Zadnjih" pa je pogorela, velika množina sena in detelje, hlev in hiša prav do tal. Škode imajo 50.000 Din, zavarovani pa so menda za 12.000 Din. Gorenji pa utrpijo okroglo 30.000 Din, zavarovanja pa niso plačali baje dve leti. Huda je ta!

Znan časopis prisiljen ustaviti poslovanje

Seattle, Wash., 18. avgusta. Jako poznani ameriški časopis "The Seattle Post-Intelligencer," je bil prisiljen ustaviti s poslovanjem. Vzrok je štrajk uredniških pomočnikov pri časopisu.

V svoji zadnji številki pravi lastnik časopisa, da če se bo dnevnik zopet pojavil v mestu, je to odvisno od volje naroda. Lastništvo časopisa dolži razne delavske unije, češ, da so rovarile proti časopisu. Toda časopis "Times" ostro zavrača trditve "Post-Intelligencerja," da bi bili delavci raketirji. Vzrok, da je zgubil omenjeni časopis naklonjenost naroda, je, ker je združen z Wm. Hearstom, ki sovraži delavce. Do štrajka pri "Post-Intelligencer" je prišlo, ker je lastništvo odslovilo dva uslužbenca v uredništvu. Uslužbenici so organizirani in je unija se potegnila za njih pravice.

Zvezni dolgovi znašajo sedaj 33 milijard

New York, 18. avgusta. V času predsedniške kampanje bodo nasprotniki predsednika Roosevelta radi govorili o silnih dolgovih, ki jih je naredil Roosevelt, da je pomagal ljudem s prebrano. Republikanci trdijo, da znaša narodni dolg nekako 40.000.000.000 dolarjev, toda zakladničar Zed. držav Morganthau je zatrdil, da znaša dolg k večjemu 33 milijard. Dolgovi pa bodo naraščali toliko časa, dokler bodo Zedinjene države prisiljene brezposelnim izplačevati dolo.

Zopet večja nesreča z busom v Pennsylvaniji

Easton, Pa., 18. avg. Enajst potnikov busa je bilo težko ranjenih, ko je bus zadel v truk. Potem ko so potnike rešili iz busa, je bus zgorel kakor tudi truk. Voznik busa bo najbrž umrl.

MALI OGLASI

Podružnica št. 14 SZZ

Članice se opozarja, da bom od sedaj naprej pobirala asessment tudi vsakega 24. dne v mesecu v prostorih S. društva doma na Recher Ave. od 7. do 8. zvečer. — Tajnica.

Delo dobi

ženska, da skrbi za gospodinjstvo, dokler je gospodinja bolna. Ako želi, ima tudi stanovanje. Nič otrok. Vprašajte po 5. uri na 1169 E. 71st St. zgoraj. (199)

V najem

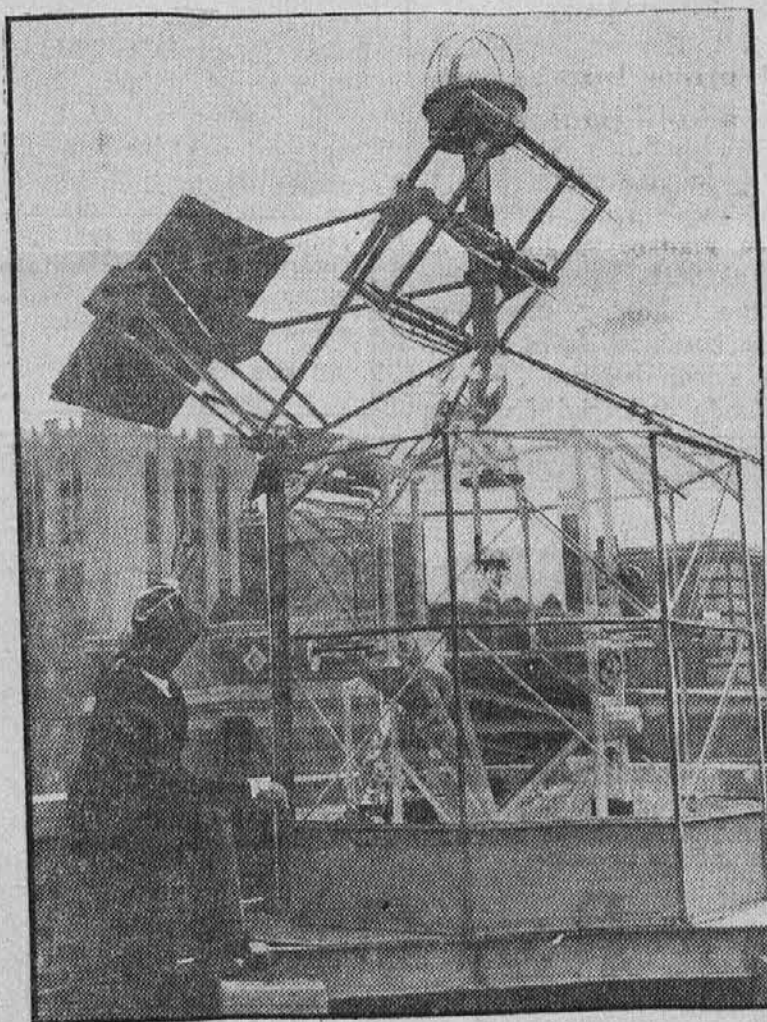
se oddasti dve veliki sobi in kopalnica, samo za sebe. Vse na novo dekorirano. Tudi klet za pranje. Vprašajte na 1895 E. 47th St. (196)

Išče se

ženska srednje starosti, da bi vodila gospodinjstvo in varovala otroke. Zglašuje se naj na 863 E. 141st St. (195)

Delo išče

srednje starosti ženska, navedena samostojnega gospodinjstva, otrok in hišnih del. Delo želi imeti pri Slovencih ali Hrvaatih. Pokličite KENmore 3440-jug, je upepeli še hlev in hišo J. (197)

Jacques Arthuys, francoski iznajditelj, je izumil aparat, s katerim bo lahko pošiljal v visoke nebotičnike, ali v poslopja, ki so obdana z drugimi poslopji, sončne žarke. Princip tega izuma so razna ogledala, ki vamejo sončne žarke in jih potem pošiljajo v okna raznih poslopji, ki drugače nikdar ne dobe direktnega sonca.

Predsednik Roosevelt je imenoval odbor, ki naj prouči, kako bi se napeljavalo vodo v kraje, kjer vsako leto napravi suša tako ogromno škodo. V tem odboru so: Rexford Tugwell, Morris Cooke, H. H. Bennett, John Page, Frederick Fowler, Richard Moore, F. C. Harrington.

Jack London:

ROMAN TREH SRC

— Da, več kakor vse na svetu.

— Tudi več kakor plemenitost, ljubezen in poštenje?

— Več, kakor vse človeške vrline. Človek bi kar zblaznel, če jih pogleda.

— Ali se da z njimi tudi kupiti ljubezen in moška odnosno ženska zvestoba?

— Z njimi lahko kupiš ves svet!

— Povej mi, — je spregovorila carica, — ti moški, ki si objemal že nebroj žensk. Ali se da kupiti s temi dragulji tudi ženska?

— Od kar stoji svet, so prodajali in kupovali ženske z dragulji in njim na ljubo so se ženske same prodajale.

— Ali bi mogla s temi dragulji kupiti tudi srce tvojega prijatelja Francisa?

Tu ji je Torres prvič pogledal v oči, prikimal z glavo in zamrmral nekaj, dočim so se mu oči od pijanosti in sijaja neizmernega bogastva kar iskriale.

— Mar jih plemeniti Fran-

Lydia Passos iz Seattle, Wash., se vadi za veliko tekmo za obračanje hlodov v vodi, v kateri navadno tekmujejo samo moški. — Tekma obstoji v tem, da se izkaže, kdo ostane dlje časa na debelem hlodu v vodi, ki prosto plava. Tekmovalec mora z nogama vrteti hlod in se pri tem vzdržati v ravnotežju.

cis res tako visoko ceni?

Torres je molče prikimal z glavo.

— Ali jih vsi tako cenijo?

Torres je še bolj navdušeno prikimal.

Carica se je razposajeno zasmejala.

Torres je čutil, da se mu roga. Nagnila se je in zgrabila polno pest draguljev.

— Pojdi z menoj! — mu je velela. — Pokažem ti, kako jih cenim jaz.

Šel je za njo skozi sobo in prišla sta na teraso, ki je obdajala tri stene nad jezerom.

Četrto steno je tvorila strma skala. Ob vznožju skale je bil v jezeru velik vrtinec. Torres je takoj spoznal, da se steka tu voda od vseh krajev.

Carica se je znova zasmejala in vrgla pest draguljev naravnost v vrtinec.

— Tako jih cenim jaz, — je dejala in ga prezirajoče pogledala.

Torres se je takoj streznil. — In ti dragulji se nikoli več ne vrnejo, — se je zasmejala carica. — Nobena stvar se ne vrne iz tega vrtinca. Le poglej!

Vrgla je v jezero šopek cvetlic in takoj so izginile v vrtincu.

— Če se nobena stvar ne vrne, potem pa res ne vem, kam gre vse, ki pride v ta vrtinec. — je dejal Torres.

— Ze mnogo ljudi je izginilo v njem, — je dejala carica zamišljeno. — In vendar se ni še nihče vrnil. Tudi moja mati je šla po smrti tja, odkoder se ne vračajo. Bila sem še dete, ko so vrgli njeno truplo v vrtinec.

— Naenkrat se je ozrla na Torresa in spregovorila: — Zdaj pa pojdi in povej svojemu gospodarju — to se pravi prijatelju, kaj si videl. Povej mu, kakšno doto mu lahko prinesem. In če je tudi on tako lakomen kakor si ti, če tudi on tako hrepeni po teh koščkih stekla, me bo kmalu objemal. Jaz ostanem tu in ga bom v sanjah čakala. Šumenje valov mi zelo prija.

Torres je takoj izpolnil njeno povelje. Stopil je v caričino spalnico, potem se je tiho splazil nazaj k vratom, da pogleda na verando. Videl je, kako je carica sedla, sklenila roke in se zagledala v vrtinec.

Naglo je planil h kovčegu, dvignil pokrov, zgrabil polno pest draguljev in jih spravil v žep. Komaj pa je segel v

kovčeg drugič, se je razlegel za njenim hrbtom ironičen caričin smeh.

Strah in jeza sta bila tako velika, da je planil k nji in jo prisilil, da se je umaknila na verando. Bil bi jo zagrabil, če bi ne bila potegnila iz nedrj bodala.

— Tat — je spregovorila tiho. — Podla duša. Tatove čaka v dolini Izgubljenih duš neizogibna smrt. Takoj pokličem svoje vojške, da te vržejo v vrtinec.

V kritičnem položaju je postal Torres iznajdljiv. Potuhnil se je, kakor da nehoti ogleduje vrtinec, nato je naenkrat prestrašeno vzkliknil, kakor da vidi nekaj groznega. Pokleknil je in si zakril z rokami na videz prestrašeni obraz. Carica se je ozrla na vrtinec, da se prepriča, kaj je Torres videl. In to je bil trenutek, ki ga je Torres čakal.

Kakor tiger je planil pokonci, jo zgrabil za roke ter ji iztrgal bodalo.

Torres si je obrisal potno čelo. Ves se je tresel od razburjenja. Carica ga je ta čas radovedno ogledovala. V njenih očeh ni bilo nobenega strahu.

— Peklo te je vrglo iz sebe, — je zaklical Torres res v divji jezi. — Čarovnica si, ki ti pomaga samo peklo. Vendar si pa ženska in kot taka umrjoka. Slabotna si, kakor vsi ljudje, podvržena vsem ženskim strastem in zato izbiraj. Ali te vržem v vrtinec, kjer te čaka neizogibna smrt, ali pa...

— Ali pa? — je ponovila carica.

— Ali pa... Umolknil je, oblizal suhe ustnice in vzkliknil: — Ne! Bog mi je priča, da se te ne bojim! Ali pa postaneš še danes moja žena, — to je drugi izhod.

— Rada bi vedela, kaj te bolj mika — jaz ali moji zakladi?

— Zakladi! Vzajem te, ker imaš poln kovčeg draguljev, — je priznal, ne da bi se sramoval svojih besed.

— Toda v knjigi življenja

je napisano, da bom Francisova žena, — je ugovarjala carica.

— Nič ne de, saj lahko do tično stran prepisemo.

— Kaj misliš, da je to res mogoče? — se je zasmejala carica.

— Če pa ni mogoče, ti takoj dokažem, da si umrjoka. Vrtinec te v vrtinec, kakor si vrgla ti šipek cvetlic.

In Torres tisti hip res ni poznal strahu. Bil je neustrašen zato, ker mu je šumelo po glavi štiri sto let staro vino in ker je bila premoč na njegovi strani. Poleg tega je bil pa španec in kot tak ves navdušen za prizor, v katerem je mogla priti do veljave vsa njegova zgovornost in bahavost.

Toda carica je tako čudno vzkliknila, da mu je takoj upadel pogum. Prestrašeno jo je pogledal, potem se je ozrl na vrata, ki so vodila v spalnico in zopet se je zagledal v njen obraz, kakor da hoče uganiti njene misli.

Kakor prikazen je planil iz spalnice ogromen bel pes. — Torres ga je komaj opazil. Še enkrat je zadržal in stopil na stran. Naenkrat mu je zmanjkalo pod nogami tal in omahnil je v vrtinec pod verando. Grozno je zakričal in zagledal v zraku nad seboj psa, ki je skočil za njim.

Torres je bil sicer izvrsten plavač, vendar se pa z vrtincem ni mogel boriti. In Tista, ki sanja, je gledala kakor začarana z verande v jezero. Videla je kako sta Torres in pes izginila v strašnem vrtincu, odkoder se ni nihče vrnil.

XX.

Dolgo je gledala Tista, ki sanja, v burni vrtinec. Naposled je vzdihnila, rekoč: — "Ubogi moj pes!" in vstala. — Torresova usoda ji je bila de-

veta briga. Sploh je bilo človeško življenje zanjo brez pomena, zakaj že od mladih nog je bila vajena razpolagati z življenjem in smrtjo svojih napol divjih, degeneriranih podanikov. Če je bil kdo pošten in plemenit, je imel seveda pravico do življenja. Kdor je bil pa hudoben in kdor je ogrožal življenje drugih, je moral umreti prostovoljno ali nasilne smrti. In tako je pomnil Torres v njenem življenju samo neprijetno epizodo, ki je šla hitro mimo. Pač pa se ji je zdelo škoda psa.

Hitro je stopila v sobo in poklicala služkinjo, obenem se je pa prepričala, da je njena zakladnica še vedno odprta. — Služkinji je dala vsa potrebna navodila, sama se je pa vrnila na verando, odkoder je lahko neopaženo gledala, kaj se godi v sobi.

Kmalu je privedla služkinja v sobo Francisa in ga pustila samega. Bil je zelo slabe volje. S-

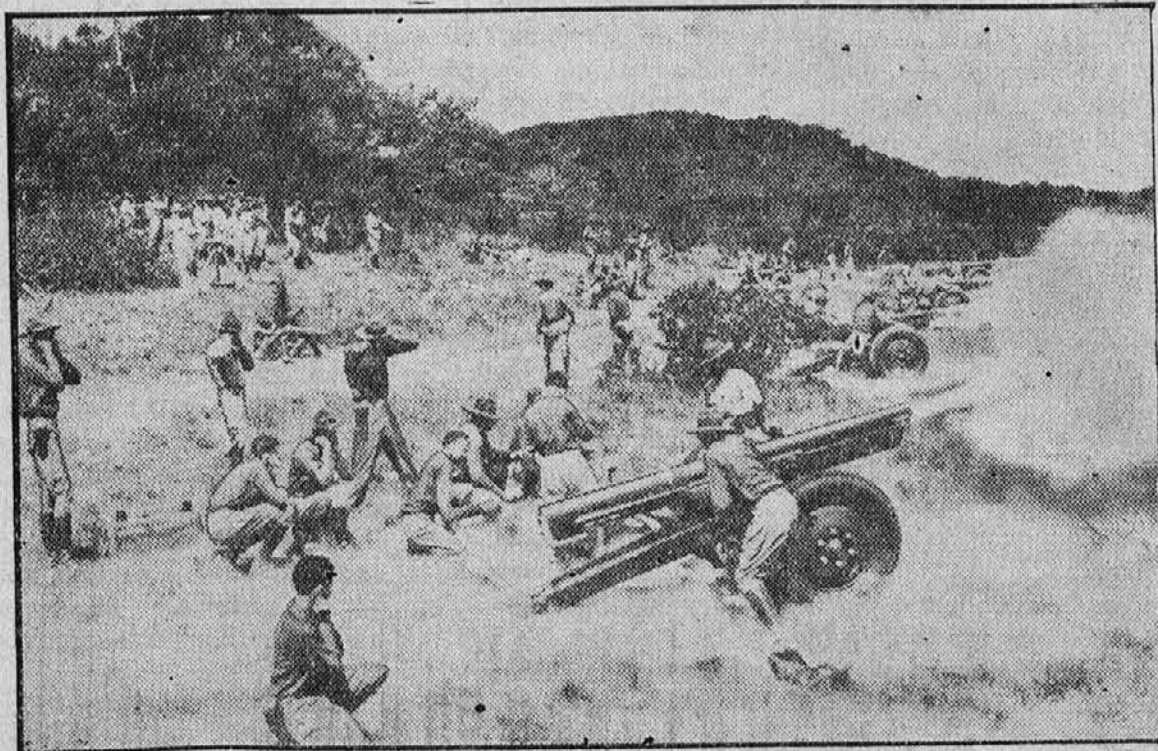
tem, da se je Henryju na ljubo odrekel Leoncie, je storil sicer plemenito delo, toda to ga ni moglo pomiriti. Pa tudi žentev s čudno žensko, ki je vladala v dolini Izgubljenih hduš, ga ni nič kaj posebno mikala. Bal se je seveda ni in tudi trepetal ni pred njo, kakor Torres. Nasprotno, smilila se mu je in pomiloval jo je, da mora živeti med divjaki daleč od kulturnega sveta. Njena usoda, tragika te ljubezni željne krasotice mu ni šla iz glave. Sirota je vsa obupana iskala ljubimca in ostala devica ne glede na svojo energijo in modrost. Takoj je opazil, da stoji v spalnici in nehoti je pomislil, da ga smatra služabnica morda že zdaj za caričinega moža. Sicer pa tudi ni bilo izključeno, da je hotel caria sploh opustiti vse ceremonije in da je velela služkinji, naj ga privede naravnost k poročni postelji. Te misli niso bile nič kaj razveseljive in zato se Francis za kovčeg ni dosti zme-

vala z verande. Videla je, da je nekaj časa stal sredi spalnice, potem pa stopil h kovčegu. Vzel je pest draguljev in jih spuščal počasi nazaj v kovčeg, kakor da ima v roki navadno steklo. Nato se je obrnil in začel ogledovati leopardove kože na njeni postelji.

(Dalje prihodnjič)

Preostalo je še nekaj izvodov poezij
Iz življenja
za življenje
zložil in izdal
IVAN ZUPAN
urednik "Glasila K. S. K. J."
6117 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO

Cena \$1.00 s poštnino vred.
• Naročite jih sedaj, dokler zaloga ne poide!

Vojni oddelek 2ed. držav je za letošnje poletje odredil velike vojaške vaje, v katerih bo ves osrednji zapad razdeljen v štiri vojskujoče se armade. Na sliki vidite topništvo v akciji.

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohištvo in vse potrebščine
za dom.
6303 GLASS AVE.
Henderson 2978

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrjim sreem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o veliki izgubi preljubljene soproge in matere.

Rozi Oster

po domače Malenska Reza, ki je po dve letni bolezni preminula dne 12. julija 1936. K večnemu počitku smo jo položili dne 15. julija 1936 na Calvary pokopališče.

Tem potom se želimo iskreno zahvaliti vsem, ki so nam pomagali na en način ali drugi v bolezni in v času prevelike žalosti. Ravno tako vsem, ki so jo prišli pokopit, vsem, ki so bili in molili ob krsti ter vsem, ki so se udeležili pogreba. Ob enem iskrena hvala nosilcem krste, ki so jo spremili in položili k večnemu počitku.

Prisrčna hvala Rev. Max Sodji za obiske v bolezni in za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Iskrena hvala vsem darovalcem krasnih vencev, ki so v zadnji pozdrav okrasili krsto drage ranjke in sicer: Mr. in Mrs. John in Louise Oster Jr., Mr. in Mrs. Jos. Oster in družina, Mr. in Mrs. Ignac Miklich in družina, Mr. in Mrs. Frank Kossec in družina, Mr. in Mrs. Andrew Baydek in družina, Mr. in Mrs. Anton Ostrolich, Neighbors from E. 71 St., Mr. in Mrs. F. Rozic in družina, Mr. in Mrs. Andrew Kralnz, družina Frank Zore, Mr. in Mrs. John Talban, New York Dry Cleaning, Mr. in Mrs. Jos. Oberstar.

Prisrčna hvala sledečim, ki so darovali za svete maše, ki se bodo brale za pokojno: Mrs. Kuhel iz Lakewood, Mr. in Mrs. Frank Mohorčič, Mr. in Mrs. Ignac Miklich, Mrs. Ignac Perko, družina Louis Cimperman, Mr. in Mrs. Martin Kozar, Miss Mary Perko, družina John Merzlikar, E. 61 St., Mr. in Mrs. Stanley Rakar, Josephine in Pauline Gorsha, Mr. in Mrs. John Ausce, Addison Rd., družina John Prebil, družina Math Nousek, Mr. in Mrs. J. Cernilogar, Mr. in Mrs. Joseph Hocevar, družina J. Solomon, E. 63 St., družina John Skrajnar, družina George Rakar, Neimenovan, Mrs. L. Kozel, Mr. in Mrs. Alice Krainz, Mr. John Pekol, E. 64 St., družina John Marolt, E. 71 St., družina Frank Rozic, Stanard Ave., Mr. Zorko, družina Louis Iljes, E. 72 Pl., Kmet.

Lepa hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu: Mr. Martin Kozar, Mr. Zupancič, E. 73 St., Mr. Louis Iljes, Mr. Jos. Miklačić, E. 71 St., Mr. Preme, Mr. Zupancič, E. 72 St.

Prav lepa hvala pogrebniku Frank Zakrajšku za lepo urejeno in izvrstno vodstvo pogreba.

Tebi, nadvse ljubljena in nikdar pozabljena soproga in mati, pa želimo, da se veselíš v nebeški slavi za plačilo svojega zemeljskega trpljenja. Smrt te je rešila trpljenja, nam pa je vzela ljubljeno soprogo in skrbno mater. Počivaj v miru in večna luč naj Ti svetli.

Zalujoci ostali:

John Oster, soprog;
Rose, poročena Oberstar, Jennie poročena Krajnc, hčere;
John, Anthony, Frank, sinovi.

Cleveland, Ohio, 19. avgusta 1936.

Ali veste, da lahko pošljete v staro domovino

1000 dinarjev za \$23.00 1000 laških lir za \$32.75
500 dinarjev za 11.65 500 laških lir za 43.00

200 laških lir za 17.40

Ameriške dolarje v bankovcih, money order:

\$100 za \$102.50

50 za 51.50

20 za 21.00

Zneski nad \$100 posebne cene.

Predno pošljete denar v staro domovino, vprašajte pri:

MIHALJEVICH BROS.

6031 ST. CLAIR AVENUE

Urad odprt zvečer do sedmih.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.

FRIGIDAIRE WITH THE "METER-MISER"

wins with Proof!

TE STOTINE LJUDI SI JE IZBRALO VODITELJA, KER SO KUPILI Z DOKAZI!

• Dokaz jih je pridobil. Frigidaire z Meter-Miser je njih prva izbira. Dnevno več ljudi da prednost Frigidaire pred drugimi. Se nikdar prej ni nobena ledenica dobila tako hitro in popolno priznanje... in ni čuda! • Frigidaire z Meter-Miser ima VSEH pet standardov za kupca ledenice in to dokaže. 1.—Manjši stroški obratovanja. 2.—Varnejša protekcijska živil. 3.—Hitrejša zamrzovanje, več ledu. 4.—Več uporabljivosti. 5.—Pet-letni protekcijski načrt. Dokaz kaže resnico glede vrednosti. Oglejte si te dokaze v naši prodajalni. Oglejte si, kako Meter-Miser zmanjša stroške elektrike do kosti. Oglejte si dokaz, da je živež v Frigidaire varen, svež in dlje vzdrži. Oglejte si vse dokaze pri demonstraciji. Naj vam razložimo nove nizke cene in lahka odplačila, s katerimi boste lahko lastovali Frigidaire.

Modeli od \$84.50

TERMS AS LOW AS 15¢ a day NO MONEY DOWN

5 YEAR PROTECTION PLAN

Tukaj je "Meter-Miser" Najenostavnejši mehanizem za zmrzovanje. Zmanjša stroške elektrike do kosti. Nova Frigidaire edinica za mrzloto je skrita, kjer ne kvari lepote ledenice. Sicer vam je pa tak ni treba videti. Nikdar se vam ne bo treba ukvarjati z njo. Proizvaja več mrzlot za manj stroškov. Je fino izdelana, samo s temi pregledljivimi deli. Za vselej namazana ter hermetično zaprta proti mokroti in nesnagi.

Kremzar Furniture
6806 St. Clair Ave. ENdicott 2252
Zastopniki: John Susnik, John Cesnik, Walter Warner, Rudolph Uicich